

Streszczenie wyników badania treści modułowych ogłoszeń rekrutacyjnych

Przedmiotem badania zrealizowanego na zlecenie Urzędu Pracy m.st. Warszawy była analiza treści modułowych ogłoszeń rekrutacyjnych, które ukazały się w prasie i internecie w okresie od 18 sierpnia do 18 listopada 2008 roku i dotyczyły ofert pracy dla Warszawy i powiatów sąsiadujących.

Głównym celem badania było poznanie zapotrzebowania pracodawców na zawody i kwalifikacje. Wyniki analizy przedstawiono w trzech częściach. Kolejno rozważa się, jak wymagania pracodawców, zakresy pracowniczych obowiązków oraz zachęty i korzyści oferowane przez firmy szukające pracowników kształtują się dla: a) różnych stanowisk, b) rozmaitych branż, oraz c) poszczególnych poziomów hierarchii pracowniczej.

Stanowiska. Największa podaż pracy dotyczy stanowisk związanych ze sprzedażą, informatyką i nowoczesnymi technologiami, finansami i księgowością oraz administracją i HR. Nieco mniej ofert pojawia się w obszarze obsługi klienta i serwisu. W przypadku działu sprzedaży firmy oferują pracę przede wszystkim na stanowiskach przedstawicieli handlowych, kierowników sprzedaży, key account managerów, ale także sprzedawców i telemarketerów. Oferty pracy dla informatyków dzielą się na dwie główne kategorie: oferty dla programistów i dla administratorów sieci z ponad dwukrotną przewagą tych pierwszych. Rekrutacja na stanowiska administracyjne prowadzona jest na stanowiska od sprzątaczek po dyrektorów działu HR, jednak najwięcej pracy jest dla asystentów i specjalistów. Do działów związanych z produkcją, gastronomią, logistyką i transportem poszukuje się przede wszystkim pracowników najniższego szczebla.

Istnieje różnica w zapotrzebowaniu na niektóre stanowiska w zależności od lokalizacji. Oferty pracy dla informatyków, finansistów i księgowych oraz z działów administracyjno-personalnych stanowią największy odsetek wśród ofert dla Warszawy. Zawody poszukiwane najczęściej w stolicy wcale nie są równie popularne wśród pracodawców oferujących zatrudnienie w powiatach sąsiadujących. W tamtej lokalizacji szuka się przede wszystkim do działów: logistyka, zakupy, magazyn.

Powszechnym wymaganiem pojawiającym się w ofertach pracy jest posiadanie wyższego wykształcenia. Dyplom ukończenia studiów jest najczęściej wymagany w

przypadku stanowisk z obszaru badań i analiz, IT i zarządzania. Natomiast w gastronomii, obsłudze klienta i serwisie oraz działach logistycznych często wystarczy średni poziom wykształcenia.

Poza edukacją formalną ukończoną na odpowiednim poziomie, pracodawcy wymagają również wykazania się wiedzą i kwalifikacjami przydatnymi na danym stanowisku. Znajomość języka angielskiego wymagana jest przede wszystkim od kandydatów do działów marketingu, bardzo dobry poziom języka angielskiego ma znaczenie w działach analityczno-badawczych (specjaliści ds. analiz, badacze, analitycy systemów biznesowych) i administracyjno-personalnych (dyrektorzy działów prawnych, specjaliści ds. rekrutacji, ale również stanowiska asystenckie). Od kandydatów do pracy w obszarze sprzedaży, produkcji, a także chcących pracować w magazynie rzadziej niż w innych działach oczekuje się kompetencji językowych. Drugim wymaganym językiem jest niemiecki, jednak pojawia się w ogłoszeniach dużo rzadziej.

Poza obszarem gastronomii wszędzie od kandydatów wymaga się umiejętności obsługi komputera i znajomości podstawowych programów (Word, Excel) na poziomie co najmniej podstawowym. Lepszą niż przeciętna orientację w tej kwestii powinny mieć osoby chcące podjąć zatrudnienie w działach związanych z HR, finansami, marketingiem i PR oraz badawczo-analitycznych. Księgowi i pracownicy działów inżynieryjno-projektowych powinni dodatkowo znać specjalistyczne oprogramowanie. W przypadku księgowych będą to takie aplikacje jak Płatnik i Symfonia, od inżynierów wymaga się znajomości programu projektowego AutoCAD.

Trzeba zaznaczyć, że nie tylko pracownicy działów finansowo-księgowych powinni dobrze orientować się w takich kwestiach jak budżetowanie, rozliczanie czy ogólnej wiedzy finansowej. Takiej wiedzy oczekuje się również m.in. od analityków, statystyków, kierowników zespołów ds. analiz, koordynatorów ds. kontroli. Drugim ważnym wymaganiami stawianym kandydatom jest znajomość aktualnych przepisów prawnych związanych z charakterem wykonywanej pracy. Wiedza z zakresu prawodawstwa wymieniana jest w ogłoszeniach na stanowiska z obszaru finansów i księgowości, administracji, jak również od badaczy, analityków i kontrolerów jakości.

W ogłoszeniach wielu pracodawców informuje również o korzyściach wynikających z podjęcia oferowanego przez nich zatrudnienia. W 1/5 ogłoszeń pojawia się zachęta w postaci pakietu socjalnego - przede wszystkim prywatnej opieki medycznej, ale w jego skład często

wchodzą również dodatkowe ubezpieczenia, nauka języków obcych, karnety na basen, dofinansowanie nauki, a nawet finansowanie zagranicznych wczasów. Najczęściej takie pozapłacowe dodatki do wynagrodzenia oferowane są pracownikom działów związanych z inżynierią i projektowaniem (w prawie połowie ogłoszeń), nowoczesnymi technologiami i kontrolą jakości.

Praca w międzynarodowym środowisku oferowana jest często inżynierom, informatykom i pracownikom działów finansowych. Osobom z działów gastronomia i IT częściej niż pracownikom innych działów oferowane jest wsparcie profesjonalistów. Z analizowanych ogłoszeń wynika, że najmniejsze możliwości awansu zawodowego mają pracownicy produkcji, z drugiej strony są grupą, której najczęściej pracodawcy proponują stabilne zatrudnienie. Na rozwój zawodowy i zdobywanie nowych doświadczeń najbardziej mogą liczyć pracownicy działów obsługi klienta i serwisu, IT i inżynierijno-projektowych.

Branże. Rozpatrując analizowane oferty z podziałem na branże, można zauważyć dużą podaż pracy w finansach i bankowości oraz IT i telekomunikacji. W źródłach wytypowanych do badania pojawiło się stosunkowo mało ogłoszeń dotyczących stanowisk w administracji publicznej, a ich źródłem jest w zdecydowanej większości przypadków prasa.

W Warszawie poszukuje się osób do pracy w branżach bankowość, finanse i IT/Telecom, natomiast duży odsetek ofert pracy poza stolicą związany jest z budownictwem, przemysłem i logistyką.

Niezależnie od branży, z wyjątkiem administracji publicznej, duże zapotrzebowanie występuje na stanowiska związane z obszarem sprzedaży. Firmy z branży odzieżowej i sieci handlowe poszukują pracowników na stanowiska kasjerów i sprzedawców. Także branże sportowo-turystyczna, FMCG, farmaceutyczna, media-edukacja, reklamowa i przemysł mają duże zapotrzebowanie na stanowiska z obszaru sprzedaży: głównie przedstawiciele handlowych.

Poza tym dla każdej z branż duży odsetek ogłoszeń dotyczy stanowisk związanych z główną działalnością firmy: np. firmy logistyczne poszukują spedytorów, logistyków i magazynierów – 48% ofert firm z branży LTS dotyczyło tego typu stanowisk.

Kandydaci do pracy w konsultingu powinni znać bardzo dobrze angielski, natomiast w administracji publicznej i sieciach handlowych nacisk na znajomość języka angielskiego jest najmniejsza. Warto podkreślić, że w branży budowlano-sanitarnej i w przemyśle częściej niż

w innych branżach pojawiają się oferty z wymaganiem znajomości języka niemieckiego. W tej ostatniej grupie częściej niż gdzie indziej oczekuje się od kandydatów znajomości języka rosyjskiego.

Specjalistyczne programy komputerowe wykorzystywane są głównie w branży budowlano-sanitarnej, reklamowej i konsultingowej.

W ofertach pracy w branżach budowlano-sanitarnej, sportowo-turystycznej i finansowo-bankowej dosyć często zamieszczana jest informacja o konieczności dobrej orientacji w rynku. Oczekuje się znajomości zagadnień związanych z daną dziedziną, produktów oferowanych na rynku, posiadania kontaktów do potencjalnych klientów, a także znajomości działań konkurencji.

Największy odsetek ofert z wymaganiem odnośnie orientacji w aktualnych przepisach prawnych występuje w administracji publicznej, często pojawia się także w ofertach z branży energetycznej (np. na stanowiskach kierownik ds. technicznych, specjalista ds. umów czy przedstawiciel handlowy).

Sieci handlowe oferują kandydatom do pracy pakiet socjalny oraz stabilność zatrudnienia przy jednoczesnej dużej elastyczności pracy (przede wszystkim w postaci możliwości ustalania godzin pracy). Na spore bezpieczeństwo polegające m.in. na podpisaniu umowy o pracę lub ciągłości zatrudnienia mogą również liczyć osoby szukające pracy w administracji publicznej i branży odzieżowej. W narzędzia pracy najczęściej wyposażeni są pracownicy branży farmaceutycznej.

Zatrudnienie w wielokulturowym środowisku czy uczestnictwo w międzynarodowych projektach znalazło się jako zachęta w sporym odsetku ogłoszeń dotyczących pracy w konsultingu, badaniach i doradztwie personalnym. Firmy takie jak Deloitte, Accenture czy Gemius podkreślają międzynarodowość takich stanowisk jak konsultant ds. rekrutacji, account manager, księgowy czy nawet na stanowiskach asystentów. W tej branży ważna jest również możliwość współpracy i nauki od najlepszych specjalistów w swojej dziedzinie.

Atrakcyjna ścieżka kariery stanowi częstą zachętę do podjęcia pracy w branży finanse/bankowość – pojawia się praktycznie na wszystkich rodzajach stanowisk: specjalistów, doradców klienta, informatyków czy kierowników. Jednak największy odsetek ogłoszeń z taką zachętą ze strony pracodawcy występuje w ogłoszeniach sieci handlowych. Możliwość awansu jest tutaj oferowana przede wszystkim pracownikom szeregowym.

Na szkolenia mogą szczególnie liczyć pracownicy branży HoReCa, sportowo-turystycznej i farmaceutycznej. W ogłoszeniach dla administracji publicznej oferta szkoleniowa pojawia się rzadziej niż w co piątym ogłoszeniu.

Atrakcyjną i odpowiedzialną pracę oferują firmy z branży sportowo-turystycznej (np. specjaliści ds. turystyki w biurach podróży) oraz reklamowej (np. specjaliści ds. eventów, project managerowie jak i programiści php). Interesujący zawód proponują również firmy z branży konsultingu, HR, finansów i IT.

Hierarchia. W ogłoszeniach objętych badaniem znalazło się najwięcej ofert dla specjalistów (43%), na drugim miejscu znalazły się oferty dla asystentów, a na kolejnych miejscach dla kierowników, pracowników fizycznych i dyrektorów.

W Warszawie najczęściej poszukiwaną grupą są specjaliści, natomiast w powiatach sąsiadujących częściej poszukuje się pracowników fizycznych.

W przypadku rekrutacji na stanowiska od średniego szczebla po dyrektorskie kandydaci przeważnie muszą legitymować się wykształceniem wyższym. Ponadto warto podkreślić, że od dyrektorów w prawie połowie ofert wymaga się co najmniej 4-5 letniego doświadczenia w pracy na podobnym stanowisku. Do podjęcia pracy na stanowiskach asystenckich w prawie połowie przypadków wystarczy wykształcenie średnie, jednak niewiele mniej ofert zawiera wymaganie posiadania dyplomu wyższej uczelni. Od pracowników fizycznych wymagane jest wykształcenie średnie lub zawodowe.

Kolejnym wymaganiem stawianym kandydatom jest znajomość języków obcych. Język angielski najlepiej powinni znać kierownicy, najrzadziej wymagany jest od pracowników fizycznych. Poza tym w przypadku stanowisk asystenckich częściej niż w przypadku innych grup pojawiają się wymagania odnośnie znajomości innych języków obcych. Panuje tutaj duża różnorodność, ale najbardziej popularne są język niemiecki i francuski.

Od pracowników wyższego szczebla (kierownicy i dyrektorzy) wymagana jest wiedza z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi i projektami. Te dwie grupy cechuje również wysoki poziom wymagań odnośnie znajomości rynku. Kandydaci na stanowiska asystenckie powinni posiadać najwyższe kompetencje ze wszystkich grup stanowisk odnośnie obsługi komputera i znajomości pakietu MS Office. Z kolei od specjalistów najczęściej oczekuje się znajomości specjalistycznego oprogramowania.

Istnieje zależność pomiędzy częstością występowania w ofertach niektórych zachęt, a miejscem stanowiska w hierarchii. Narzędzia pracy pojawiają się najczęściej w ofertach na stanowiska dyrektorów, kierowników i specjalistów, natomiast stabilność zatrudnienia i pakiet socjalny to korzyść akcentowana przede wszystkim w ogłoszeniach dotyczących pracowników fizycznych. W ofertach dotyczących najniższego szczebla stanowisk często pojawia się również informacja o elastycznym czasie pracy.

Możliwość współpracy z profesjonalistami to korzyść oferowana przez pracodawców na każdym szczeblu stanowisk, jednak pracownicy fizyczni już raczej nie mogą liczyć na międzynarodowe środowisko pracy.

Podążanie wytyczoną ścieżką kariery i rozwój w ramach struktur firmy występuje jako zachęta głównie na wyższych szczeblach stanowisk (specjaliści, kierownicy, dyrektorzy). Specjaliści są częściej niż inne grupy motywowani możliwością zwiększania kwalifikacji (awans poziomy). Mniejsze możliwości awansu na stanowiskach położonych niżej w hierarchii są rekompensowane ofertą szkoleniową. Warto również zauważyć, że liczba ofert z takimi zachętami jak atrakcyjność i samodzielność stanowiska jest tym większa im wyżej dane stanowisko jest usytuowane w strukturze firmy.

Obowiązki wymagające samodzielnego podejmowania decyzji, tworzenia planów czy zawierające element zarządzania są związane z wyższym szczeblem stanowisk. Praca z komputerem i dokumentami to zadania przede wszystkim asystentów i specjalistów.

Proponowane rekomendacje.

1. Poszukujący pracy powinni mieć dobrą orientację w ciągle rozwijających się internetowych zasobach ofert pracy i umieć aktywnie i skutecznie z nich korzystać.
2. Mieszkańcy powiatów sąsiadujących z Warszawą powinni mieć świadomość, że rozszerzając poszukiwanie zatrudnienia z lokalnego rynku pracy na rynek Warszawski przeciętnie dziesięciokrotnie zwiększają swoją szansę na znalezienie pracy.
3. Osoby, które są uczestnikami warszawskiego rynku pracy i szukają zatrudnienia albo osoby, które dopiero wejdą na ten rynek posiadają odpowiednią informację na temat popytu pracodawców na zawody i kwalifikacje oraz mają możliwość nabywać wiedzę i kwalifikacje, które pozwolą im sprostać wymaganiom rynku i znaleźć atrakcyjne zatrudnienie.